

yom ?
 hogy
 rászá
 lemé-
 A fel-
 (lona
 gebbi
 isme-
 küld-
 t. A
 ista.
 ra. —
 evögő
 e, vig
 klós.
 Elkül,
 mere-
 e. —
 akad
 lesz
 még
 tszö-
 osta.
 atlan
 unká-
 sze-
 gyon
 özől-
 fejté-
 otka
 ása :
 lma.
 szik.
 izde-
 ülött
 a és
 tésé-
 a ha
 lon-
 —
 mon-
 Irja
 an !
 ér a
 ike.
 Kis
 egy
 azok
 be
 skát
 mest
 lben
 Lap»

nyo-
 ábla
 ából
 eum
 e 3.

épület.

... NAGY IPARKODÁSSAL MONDTA EL. (Lásd a 278. lapon.)

XLVII. kötet, 18. szám.

Ara negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr.
 Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

1894 október 28-án

PÁVA HERCZEG UTJA.

— Elbeszélés képekkel. —

KÁR mindjárt előre megmondhatom, hogy még jó ideig kell várakoznunk, amíg Páva herczegnek az útjára eljutunk. De mégsem annyi ideig, amennyire Ákos kénytelen rászánni magát, aki ott az iskola padjában épp azon elmélkedik, mikor lesz az, hogy ő legalább husz éves lesz? Rettentően messze van még az, mikor éppen csak a napokban mult tizenegy éves. Még jóformán csak a felén van!

Sokféle oka volt rá Ákosnak, hogy oly nagyon előre kívánczozott vagy tiz esztendővel. Először is, szinte bizonyosra vette, hogy mikor már bajszos nagy ember lesz, akkor nem kell többé itt ebben az unalmas nevelőintézetben lagnia; aztán meg nem köll majd mindig a csütörtöki nap délutánját várnia, hogy láthassa Bözsikét, az ő egyetlen kedves kis hugocskáját; akár mindig együtt is lehetnek, ami legjobb is az olyan testvéreknek, akiknek egymáson kívül senkijök sincs a világon.

Nem éppen a leczkétől való irtózás miatt kívánt volna tehát Ákos olyan gyorsan átugrani néhány esztendőcskén. Könnyen és hamar megbirkózott ő a leczkével, ámbátor, az igazat megvallva, nem mindenkor olyan jól is, amilyen hamar. Ime most is: a többi fiuk még javában törik a fejöket a számtani feladványon, ő pedig már rég elkészítette és ráér, hogy azon törje a fejét, mikor lesz husz esztendő.

Ezek a gondolatok azonban nem vezették semmiféle vigasztaló eredményre, mert bizo-

nyosnak látszott, hogy a kilencz-tiz esztendő okvetlen letelik. Addig tehát ráér legalább is arra, hogy szomszédjai előtt egyik legújabb bűvészeti mutatványt produkálja. Szomszédjai a feladványukkal vesződtek ugyan, a tanár ur pedig ott ült velök szemközt. De a tanár ur nem veszi észre, mit csinálnak a padok közt, a pajtások pedig rögtön úgy találták, hogy a bűvészeti produkció érdekesebb annál az unalmas számtani feladványnál.

— Látjátok, itt egy huszfilléres, sugta Ákos. Ezt begöngyölöm ide a zsebbevalóm csücskébe ... így ni! Aztán egyet fordítok a kendőn és el sem képzelitek, hol lesz a huszfilléres.

Nem biz' azt! De még ő maga sem sejtette. Mert a huszfilléres széle át volt lyukasztva s vékony, nyulékony gummi-zsinór belefűzve. Csak hogy Ákos ezt az ujjai közt ügyesen eltakarta. A zsinór másik vége a zsebe mélyében volt megerősítve s a huszfillérésnek nagyhirtelen a zsebben köllött volna teremnie. Onnan huzta volna elő. A huszfilléres azonban mást gondolt. Mikor Ákos megrántotta a kendőt, az a gonosz huszfilléres nagyot szökken, kiröpült a padok közül, végig a termen s éppenségesen a tanár ur asztalára pendült, éppen oda a könyvre, mely a tanár ur előtt kinyitva feküdt és amelyből a tanár ur olvasott.

Az emberek alkalmasint nem igen bánnák, ha a levegőből pénz potyogna az orruk elé, még ha csak huszfilléres is. De már a tanár uraknak olyan furcsa izlésök van, hogy ezt nem szeretik, kiváltképen az iskolában, a leczke ideje alatt. Boszusan pillantott tehát föl a tanár és látta, hogy Ákos szomszédjai alig birják elfojtani a kaczagást, mialatt sugva mondogatják Ákosnak:

— Csakugyan, nem képzeltük, hogy a tanár urnak szántad azt a huszfillérest.

A nevetgélők azonban hirtelen megszeppenve hallgattak el. Mert a tanár, épp nevetgélésök miatt, reájok gyanakodott.

— Ejnye, semmirevalók! Ti meg mertek engemet dobálni s még nevetgéltek is? mondá kemény hangon.

A fiúk nagyon meg voltak akadva. Nem akarták elárulni Ákost; de ha el nem árulják, maguk kerülnek bajba. Zavaruk azonban nem tartott sokáig, mert a következő pillanatban már fölállt Ákos és fülig vörösen bár, de határozottan mondá:

— Tanár ur, nem ők tették. Én tettem. De nem volt szándékom, hogy a tanár urat megdobáljam ... csak ... csak egy kis bűvészeti produkciót akartam bemutatni ... és ... és ... rosszul sikerült.

A fiúknak nagyon tetszett ez az őszinte vallomás; még a tanár is mintha kevésbé haragos képet mutatott volna; de azért így szólt:

— Nem azért vagyunk itt, hogy bűvészeti produkciókkal mulassunk. Neked pedig, Ákos, már sok ilyen meggondolatlan csínyed van a rováson. Leczke után jelentést teszek az igazgató urnak.

Nagy busan horgasztotta le Ákos a fejét. Eppen ezen a mai napon nagyon nem szerette, hogy ilyen módon lesz dolga az igazgató urral. Mert igaz ugyan, hogy áldott jó ember az öreg igazgató ur, de végre is nem tudhatni, valljon éppen ma nem lesz-e szigorú kedvében.

És csakhamar kitünt, hogy Ákos nem hiába aggódott. Mert a leczke-óra után azonnal beszólították az igazgató elé, s az öreg ur igen komoly hangon magyarázta Ákosnak, milyen tiszteletlenséget követett

el a tanár ellen. De ebben Ákos igazán ártatlannak tudta magát. Azért így szólt:

— Kérem szépen ... igazán ... igazán nem akartam a tanár urat megsérteni, csak véletlenül repült a huszfilléres oda. Máskor sikerült ez a bűvészet ... tessék csak megpróbálni ... így kell a kendő csücskébe tenni a pénzdarabot a titkos gummi-zsinórral, aztán így meglóditani ...

Kicsibe mult, hogy a jó öreg igazgató el nem nevette magát, mikor a kis bűnös azzal kínálta, hogy tegyen ő kísérletet a produkcióval. Mégis sikerült komolynak maradnia s így szólt:

— Fölösleges, hogy próbáljam. Elhiszem, hogy nem tetted rossz szándékból. De mégis hiba volt. Ma délután szobában maradsz. Később majd megtudod, mivel kell az időt eltöltened. Most elmehetsz.

Ákos egészen bele sápadt, amint e szavakat hallotta. És nem mozdult.

— Kivánsz valamit? Kérdé az igazgató.

— I ... igen is ... kérem szépen ... Bözsike ... Bözsike nem követett el hibát, és ma délután várni fog ... és ha nem mehetek ...

Már azt csakugyan tudhatta volna az igazgató ur, hogy ma van a két testvér rendes találkozásának napja és a kis Bözsike boldogtalau lesz, ha Ákos elmarad. De, úgy látszik, az igazgató ma szokatlanul kegyetlen kedvében volt; mert röviden csak azt felelte:

— Tedd, amit mondtam. Ma délután nem szabad kimenned a házból.

Ákos nagyot sóhajtott és engedelmeskedett. Délután szünet volt, a fiúk mind kísértáltak, ő egymaga maradt ott a szobában. Elképzeltetni, hogy nem a legvidémből hangulatban.

— Csak a Bözsike napja ne volna, hát nem igen bánám. Csodálom, hogy az igazgató ur ma olyan szigorú . . . máskor nagyobb hibákat is megbocsátott Bözsike kedvéért. Ó, miért is kell így külön lennünk! Mennyivel jobb a többieknek!

Ákos ezzel a többi fiukra gondolt, akikkel együtt volt az intézetben. Az iskolai év alatt ezek ritkábban láthatták ugyan testvéreiket, de haza mentek ám ünnepekre, a nyári nagy szünetre és mesés dolgokat beszéltek el, mily pompásan mulattak

HÁROM JÓ KIS LÁNY.

A TEJES-kávé
A Katikáé;
A csokoládé
A Zsuzsikáé;
S neked mi jut Ilonka?
A zsebemben bonbonka.
A két első szopogatja,
A harmadik ropogatja.
Nincsen panasz, nincsen vád,
Mindenki a magából,

A tejszínes kávéjából
Finom csokoládéjából
A pajtásának is át.
Nincsen sírás, nincsen zaj,
Ej huj, semmi baj!
Sőt ha jól viselkedik a
Kis czieza:
Ennek is még bőven juttat
Zsuzska, Ilon, Katicza.

künn a mezőn, erdőn. Ákos az effélét nem ismerte; még a nyári szünet idejét is ott töltötte az intézetben, jóformán egymaga, unatkozva. Néha-néha kísértelt az öreg igazgató urral a városligetbe, a Margitszigetre, de akkor is szépen, illedelmesen köllött lé-

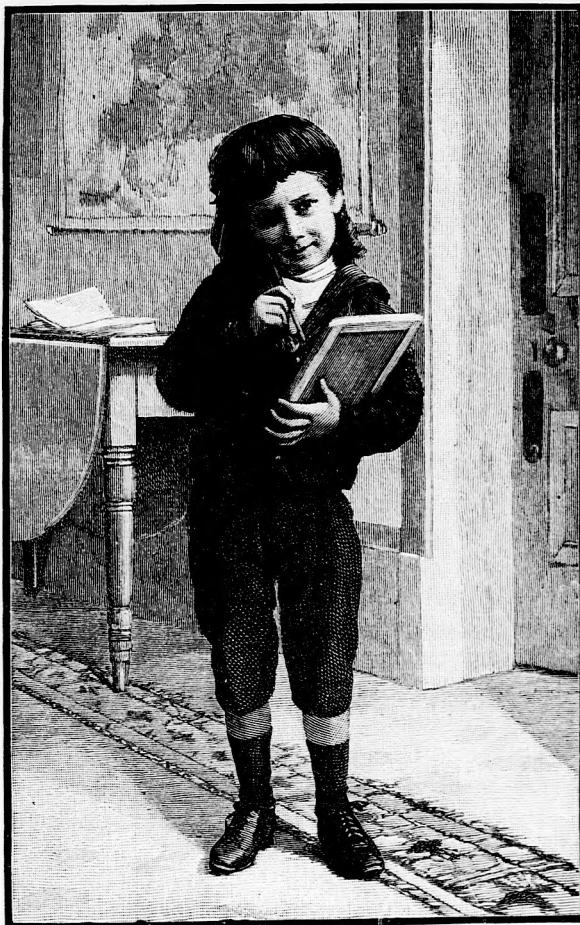
pegetni a sima uton; szó sem lehetett róla, hogy fára próbáljon mászni, bukfenczet hányjon a gyepen. Pedig az volna csak az igazi mulatság!

Hogy miért van ez így, arról Ákos ke-
(Folytatása a 278. lapon.)

P A L I D I Á K.

*NAGY diák már a Pali gyerek,
Iskolába eljárni szeret.
Tud olvasni, bárha keveset,
A tábláján betűt sorra vet.*

*Eddig persze csak az apraját,
Öregje meggyűjti még baját;
De egy hétre vagy kettőre, tán
Segítve lesz az írás baján.*

*Amire ír, pala-tábla csak —
Haj, de azt a napot várja csak,
Hogy a tolla — mint egér oson —
Fusson végig a papíroson.*

*Kinek írja első levelét?
Ó, már tudja, s írja elejét:
»Édes anyám!« ilyen kezdi meg —
Folytatását képzelhetitek.*

(Folytatás a 276. laphoz.)

veset tudott. Azt tudta, hogy ő és hugocskája árvák és hogy gyámajpok rendelte a dolgot úgy, ahogy van. Ezt a gyámajpokokat azonban még soha sem látták; Ákos legalább nem emlékezett rá. Általában biz' ő igen kevésre emlékezhetett. Homályosan, mint valami régi álomra, emlékezett olyasmire, mintha egyszer valamikor nagyon-nagyon sokáig utazott volna, még pedig Bözsikével, aki akkor még egészen piczi baba volt és ... igen ... mintha hárman lettek volna. De már ezt nem merte volna határozottan állítani; csak úgy rémlett előtte, mintha az a harmadik nálánál kisebb, de Bözsikénél nagyobb lett volna. Csakhogy ez mind nagyon régen volt, ő akkor alig lehetett négy éves. Aztán Bözsikével együtt egy jó nénihez került, onnan pedig, alig hogy hat éves lett, ide a Pataki ur intézetébe. És többé egyikök sem származott el a maga helyéről, lassankint ott-honuknak is tekintették.

Legkedvesebb napjok minden héten a csütörtök volt, amikor Ákos délután meglátogatta Bözsikét, s kedvökre eljátszogatnak. A hét éves Bözsike büszke volt az ő bátyjára, aki már olyan nagy fiu és olyan roppant sokat tud; még azt is tudja, hol van messze idegen országban, talán még az Operenciás tengeren is tul, az a nagy város, melyet Párisnak hívnak s melyben az ő gyámajpok lakik. Néha-néha kapnak tőle levelet, szép ajándékot s egyet értettek abban, hogy szeretnék már egyszer látni is.

— Tudod, Bözsike, mondá Ákos, majd ha nagy leszek, elmegyünk oda. Elviszlek én, ne félj!

Nem is félt Bözsike, ha egyszer Ákos mondta. Mindenbe belé nyugodott, amit Ákos

mondott s még azt is csupa tiszta valószínűságnak hitte, amit bátyja mint mesé tolvastott vagy mondott el neki. Mert ha már kifogytak a játékból, Ákos egy-egy mesével mulattatta hugocskáját, tudván, hogy a kicsike nagyon szereti a szép tündérmeséket. Tele volt a feje holmi elvarázsolt király-kisasszonnyal, Hamupipókéval, Tündér Ilonával; s biz' ő azokat meglehetősen össze is zavarta, ami az intézetben levő többi lányoknak nagy multságára szolgált.

— Bözsike, nem hallottál Ákostól valami új mesét? Mondd el nekünk!

A kedves kicsike készséggel megtette. Székre állt és nagy iparkodással mondta el a mesét (Lásd a képet a czimlapon) nem igen értve, miért nevetnek azok a nagy lányok, mikor ő úgy végzi a mesét, hogy: »a sárkány aztán ... igen, hát aztán a sárkány elnyelte a király-kisasszonyt ... és azután ... boldogan éltek sokáig és még ma is élnek, ha meg nem haltak.«

De nem nevettek ám azok a pajkos nagy leányok mikor Bözsike egy fogas kérdéssel állt eléjük. Azt szerette volna váltig tudni, hol vannak hát azok, akikről minden mese azt mondja végül, hogy »azután boldogan éltek s még ma is élnek, ha meg nem haltak.« No, Bözsike soha sem hallotta hírét, hogy a mesebeli hősök közül valamelyik meghalt volna; tehát bizonyos, hogy mindnyájan élnek; csak azt kellene tudni, hol?

— Te kis buksi, hisz' az csak mese, nem igaz abból egy szó sem!

No, már ezt ugyan hiába mondták. Már hogy ne volna igaz, mikor Ákos beszélt! Ákos pedig könyvből olvasta s ott még le is van festve a tündér-királynő, a királykisasszony, a sárkány és mind a többi mese-hős.

— Hát hogy lehetne olyat lefesteni, ami nincs? kérde a makacs mese-kedvelő kicsike.

És lassanként megfelelt ő maga a nehéz kérdésre, hogy hol vannak azok a mesebeli tündérek és emberek. Azok a mesék mind ott künn történnek a szabadban, erdőn, ligetben, folyó-parton, virágos mezőn, nem pedig itt a lármas nagy városban. Világos, hogy ott kell a mesehősöknek is lakniok falun, pázsitos mezőn, virágos kertben, árnyékos erdőn.

Mindezt Bözsike csak úgy hirtől, elbeszélésből és képekből ismerte, de annál inkább vágyódott utána. Itt ebben a zajos, poros fővárosban alig lát virágot; amit lát is a sétateren, nem szabad hozzá nyulni. Ha ő egyszer künn járhatna, igazi himes réten, ahol pillangó szállong, madár csatog... ki tudja, nem találkoznék-e valami tündérkével?

— Majd elvisz engem Ákos oda is, ha nagy lesz, biztatta magát.

Nem volt egészen tisztában vele, hogy ez mikor lesz; de az nem baj.

— Ma délután eljön Ákos, megkérdezem tőle.

Éppen az a délután volt az, amelyen Ákos a szerencsétlen végezetű bűvészeti produkció kellemetlen következményén buslakodott, nem is sejtítve, hogy ez a délután milyen meglepetést, hoz neki. Bözsike sem várt semmiféle meglepetést még azt sem, hogy az Ákos látogatása elmarad; még sohasem maradt el, hát hogy is gondolt volna efféle?

Mindjárt ebéd után sietett Bözsike a terembe, mely az intézet növendékeinek játszó-szobája volt. Ide szokott jönni Ákos.

— Jaj, még sokáig kell várnom, Ákos csak három óraker jön; Lottika pedig azt mondta, hogy még csak két óra. Bár tudnám, igaz-e? Te sem tudod, ugy-e Kormoskám?

Kormoska egy kis czicza volt, koromfekete, de nagyon szelid, Bözsikének külön jó barátja és játszó-társa. Most is az ölében tartotta s együtt bámultak a fali órára, amelynek római számjeleit Bözsike és Kormoska egészen egyformán nem ismerték.

S amint ott álltak, nyílt az ajtó s egy idegen lépett be.

(Folytatása következik.)

TIZENHÁROM REJTETT SZÓ.

Kicsiny szócska vagyok, két betű van bennem, Mégis három szónak értelmét jelentem.

Vagyok vészes elem, vagyok hasznos szerszám, S ha vásárolsz, ott is azonnal gondolsz rám.

Tizenkét más szót is alkothatsz belőlem,

Ha egy, de mindig más betűt tész elébem.

Jelentek ilyenek: 1) ohajtó kis szócskát;

2) Hatalmas fejdelmet; 3) igét, majd — halld tovább! —

4) Kellemetlen dolgot; 5) kötő-szót; 6) évszakot;

7) Azt, amit mindig csak kettő együtt alkot;

8) Eső eredményét; 9) virágnak egy részét;

10) Igét; 11) hadi helyet; 12) ajtónak kellékét.

Most tehát fürkészd ki, hogy ki is vagyok hát? S belőlem mely betűk, mely szokat alkotják?

A megfejtők névsorából elsőnek kihuzott kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„A tarka könyv.”

Százötven elbeszélés. Gyermek számára írta Hoffmann Ferencz. Negyedik, javított kiadás, tizenegy eredeti színes képpel, szép vászon kötésben.

DELIKE ÉS LILIOM.

— Tündérmese számos képpel. —

(Vége.)

X. Folyóparti jó barátok.

SOKÁIG pihent Liliom ott a folyó partján. A nap már nyugovóra szállt. Liliom tehát jobbnak vélte, hogy annyi fáradság, ijedelem és aggodás után most már teljes nyugalommal fontolja meg, miképen juthat

tovább, célja felé. Mert ez nem könnyű dolog. Maga sem tudta, hogy most hol van. Árnyék király gonosz ármányából szerencsésen kiszabadult ugyan, de ki tudja, miféle ismeretlen messzi tájra vetődött? Csak az vigasztalta, hogy itt a folyó partján nem lehet rossz helyen.

Lenyugodott tehát a parton egy nefelejtsbokorka alá s édes szendergésben töltötte az éjszakát. Reggel hajnal hasadtakor már

... HAJÓZTAK A FOLYÓN LEFELE. (Lásd a 281. lapon.)

talpon volt és fölfrissült erővel, ujult bizalommal gondolt nehéz feladatára.

— A tengerhez köll jutnom. Ámde hol a tenger? Kedves, nyájas folyó, te is oda sietsz, ugy-é? Messze vagyunk tőle?

— Csak jőjj velem és ne csüggedj, oda érünk biztosan, felelte a folyó susogva.

Megindult tehát Liliom s ment-mendegélt a folyó mentén. Csak hogy a folyónak nem volt nagyon sietős az útja. Ide-oda

kanyargott, néha majdnem vissza került ugyan-arra a tájra, ahol már egyszer volt. Liliom pedig szeretett volna gyorsabban előre jutni; aztán meg nagyon fárasztotta is a sok hiábavaló keringés kanyargás.

— Könnyű a folyónak! gondolá. Az ő vize nem fárad el; de én ha kimerülök, várhat szegény Delike!

Egy öreg béka sütkérezett a víz partján, amint Liliom kissé megpihent.

— Kedves öreg Brekeke, nem tudnád-e megmondani, hogyan juthatok el leghamarább a tengerhez?

— Hamar! Hamar! Miért hamar? Inkább biztosan.

— Igen ám, de ha kidülök az utban, nem jutok el oda sehogysem.

— Kérj segítséget rokonaidtól; azt hiszem, szívesen járnak kezedre.

— Jaj, kedves Brekeke, nincs itt nekem rokonom, idegen vagyok én ebben az országban.

— Hát nem a kis kerti Liliom tündérke vagy te?

— De az.

— No's, akkor fordulj itteni unoka-testvéredhez.

— De hát ki az? Él itt valami atyámfia?

— Furcsa, furcsa! Ezt sem

tudja! Hát nem rokonod a vízi liliom?

— Persze hogy az! De még eddig egyet sem láttam, pedig folyton-folyvást itt a víz mentén járok.

— No, én ismerem egyet, elvezetlek hozzá.

Meg is tette és nem sokára eljutottak a szép vízi liliomhoz, mely a víz szélén a

sekély vízben nőtt. Nagyon szívesen fogadta a vendégeket s megtudván, mi a baj, nyájasan mondá:

— Könnyen segíthetünk a bajodon, kedves Liliom testvérem. Eljutsz a tengerre minden fáradság nélkül.

— Igazán? Hogyan lehetne az?

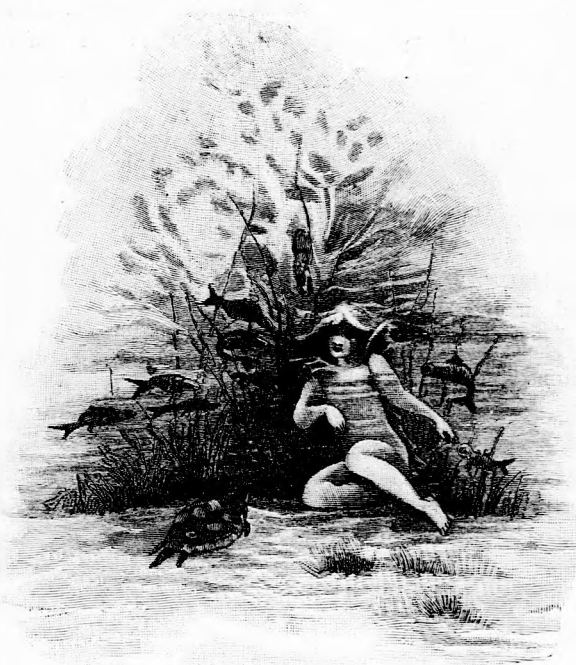
— Adok neked egyet a leveleimből, ráülsz s szépen lehajókázol a folyón egészen a tengerig. Adok evezőt is, könnyű liliomszárat, hogy a hajót kormányozhasd.

— Nagyon jó volna így, csak hogy félek a vízi utazástól, aggódék Liliom. Vizen soha sem jártam... hát ha bajba keveredem?

— Ne félj no! szólt közbe az öreg béka. Nekem nincs

valami sürgetős dolgom, elkísérlek. Én csak úgy ismerem a vizet, mint a száraz-földet.

Igy már örömet ráállt Liliom. Felültek a nagy levélre s szépen hajóztak a folyón lefelé. (Lásd a képet a 280. lapon.) Liliom néha-néha elő vette az evezőt és gyorsította a hajó járását, az öreg Brekeke pedig

... EGY ÖREG TEKNŐCZ CZAMMOGOTT ELŐ.

(Lásd a 283. lapon.)

mint tapasztalt hajós kapitány és kormányos gondosan ügyelt, hogy jó irányban haladjanak. Bizony jó is volt, hogy a tapasztalt öreg béka elkísérte Liliomot. Mert egyszer-másszor a hajócska meg-megakadt homok-zátonyokon, de Brekeke leugrott és ismét vízre vontatta; akár milyen akadályba ütköztek, mindig tudott segíteni.

Utközben Liliom elmondta Delike balsorsát s hogy ő milyen járatban van. Az öreg béka megcsóválta e fejét.

— Tehát azt hiszed, hogy Delike a tengerben van?

— A sirályok azt mondták, hogy ott van.

— Csak hogy a tenger nagy birodalom ám! Azt is tudod, melyik részében van az a garázda testvérkéd?

— Azt nem tudom. De addig kutatom, míg rátalálok.

— Brekeke újra megcsóválta a fejét és nagyon meglátszott rajta, hogy oktalanságnak tartja Liliom tervét. De csak folytatták utjokat s végre eljutottak oda, ahol a folyó vize a tengerbe ömlik. Itt partra szálltak s az öreg béka így szólt:

— No, idáig elhoztalak, most már megyek haza. Megvallom, kissé édes-száju vagyok, a sós tengeri vizet nem szívesen nyelem. Aztán meg ha Árnyék király ezen a tájon jár, nem is bátorságos itt sétálgatni. Neked is azt tanácsolom, gondold meg még egyszer s térj szépen haza. Az a könnyelmű Delike hadd maradjon, ahol van. Maga az oka.

De Liliom szeliden megrázta a fejét.

— Megfogadtam és meg is tartom. De-like nélkül nem térek haza.

XI. Keresés-kutatás.

A jóakaró, de kicsi hitű öreg Brekeke nagyokat ugorva indult utra hazafelé. Liliom pedig ott maradt a tenger partján s szétnézett. Ha nincs oly erősen eltökélve, most bizony még inkább mint valaha elcsüggedhetett volna attól, amit látott.

Itt a tenger, itt van valahol Delike. De hol? Beláthatatlan messzeségbe terül el a roppant víz, a partjain pedig meredek, szakadékos sziklák emelkednek. Hol lehet Delike? Valahol a víz alatt, mélyen a tenger fenekén? Vagy itt a sziklák valamelyik barlangjában? Hogy lehessen ezt kikutatni?

— Meg köll kezdenem. Legelőször a parti sziklákat kutatom át. Ha itt nincs, majd kigondolok valamit, hogy máshol is kereshessem.

És mindjárt hozzá is látott. Fáradtsággal, veszedelmek közt kapaszkodott a sziklákra, behatolt minden szakadékba, barlangba, de hiába. Sehol még csak nyomra sem talált.

Sokáig, nagyon sokáig kutatott a part mentén; végre is meg köllött nyugodnia benne, hogy itt nincs Delike.

— Baj, nagy baj, mert akkor alkalmasint a tenger fenekén van valahol. Hogy jussak oda?

Előbb azonban biztosan kell tudni, csakugyan ott van-e Delike? Ha ott van, akkor majd következik a nagyobbik fejtörés, miképen lehessen eljutni hozzá.

Egy nagy tengeri rák mászott szép lassan épp ott a főnyes parton. Liliom legelőször ennél kérdezősködött, nem tud-e valamit Delike felől?

— Nem én, még a nevét sem hallottam. De az igazat megvallva, én bizony nem is tudok soha újságot, mert nem járok mesz-

szire. Jobb lesz, ha a halaktól tudakozódól. Azok messzire eluszkálnak a tengerbe.

Liliom tehát lebecsátkozott a vízre és az ott elsurranó halakat kérdezgette. De ezek csak kicsi halak voltak.

— Mi nem hallottuk hírét semmi Delikének. Talán valahol messzebb van lenn a tengerben. Majd megkérdezzük a delfintől, czápától; azok nagyon messzire elkalandoznak.

De a delfin, czápa sem tudott Delikéről semmit.

— Igaz, hogy eddig nem is törődtünk semmi effélével. De légy türelemmel. Főlkutatjuk az egész tengert, aztán hirt adunk.

Sok időbe került ez, de végre mégis megjöttek, hirt adtak. Csak hogy ennek Liliom nem nagyon örülhetett. Mert azt jelentették:

— A tengerben nincs Delike sehol, az bizonyos.

Most már nagyon elszomorodott Liliom. A tengerben sincs, a parton sincs. Hol keresse?

Busan feküdt a víz közelében egy bokor alá és törte a fejét, hogy mitevő legyen legyen? S amint busult, gondolkozott, a tengerből egy öreg tekenős béka czamogott nagy lassan feléje. (Lásd a képet a 281. lapon.)

— Mi a bajod? Mit busulsz oly nagyon itt a gyönyörű tengerparton?

— Jaj, hogy ne busulnék, mikor annyira meg vagyok akadva!

És elmondta a baját.

— Hm! Nekem úgy látszik, kicsikém, hogy eddig nem jó irányban keresgélte. Azt mondod, a sirályoktól tudod, hogy Delike itt van valahol.

— Persze!

— No's, a sirály magasan a levegőben röpköd. Amit ő lát és tud, azt nem tudhatja lenn a hal vízben. Tehát tudakozódjál azoktól, akik a levegőben röpködnek.

— Igaz a! Jaj de bölcös vagy, jó öreg teknőcz.

— Meglehet. Kétszáz esztendő vagyok, benőhetett a fejem lágya. No, csak kövesd tanácsomat.

Követe is Liliom. Akit csak látott szárnyas jószágot: madarat, pillangót, legyet, mind kikérdezte, nem tudnak-e valamit Delike felől. És nem tölt bele sok idő, már jöttek a pillangók és hoztak hirt.

— Tudjuk már, hol van a te kedves Delikéd.

— Hol van? Szóljatok gyorsan! Vezetetek hozzá rögtön.

— Az nem olyan könnyű dolog. Mi talán csak eljutnánk oda, de neked bajos lesz, mert nincs szárnyad.

— Jaj, hát hová köll menni? Röpülni kell?

— Röpülni bizony! Messze, messze benn a tenger kellős közepén mered ki magasra, egészen a felhőkig egy óriási kőszikla. Olyan meredek, hogy senki sem mászhat a tetejébe. Majdnem a csucsá alatt pedig sötét barlang nyílik. Ebben a barlangban van Delike.

— Ó, ó! Hát hogy jutok én el oda?

XII. A rémes barlangban.

— Most volt még csak nagy a szomorúsága a kedves kis Liliomnak. Most már tudja, hol van szegény Delike és nem juthat el hozzá!

Nézte, nézte a vén teknőcz a kis Liliom busongását s végre így szólt:

— A sirás még nem igen segített ki senkit a bajból. Többet érne, ha kimódnád, hogy eljuthass Delikéhez.

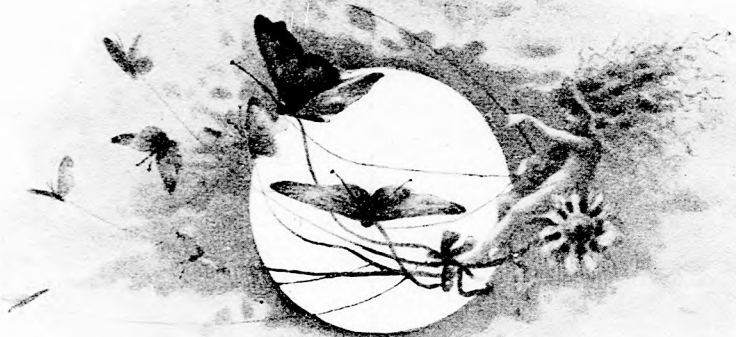
— Igen! de hogyan? ... mikor nincs szárnyam!

— Van másnak. Ezek a pillangók nagyon szives, nyájas teremtések és azt mondták, hogy ők eljutnának oda. Könnyű virág-sziromból csinálj apró szekeret, fogd

elője a pillangókat, s meglásd, szépen oda röpitenek.

— Jaj, ha csakugyan lehetne! Megpróbálok!

A pillangók készséggel megigérték szolgálatukat. A kis szekér hamar elkészült, gyepelőnek és istrágnak való szálakat a pók adott hozzá. A pillangók vigan engedték, hogy Liliom befogja őket.

... FÖLREPÜLTEK VELE.

— Ne félj semmit, jó a mi szárnyunk, elröpitünk mi az Operenciás tengeren túl is. Ül fel és induljunk!

Liliom felült a kocsijára s a pillangók csakhamar fölrepültek vele a magasba. Sokáig, nagyon sokáig röptek, míg végre eljutottak az óriási sziklához, mely szinte a felhőkig meredt ki a tenger közepéből.

Sötét, nehéz felhő lebegett a szikla körül. Alig lehetett megkülönböztetni, mi a szikla,

mi a felhős árnyék. A barlang nyílását meg éppen nem lehetett látni.

— Följebb kell szállnunk, kedves pillangóim!

A jó pillangók egyre följebb emelkedtek, de már alig-alig bírták. Soha sem szálltak még ilyen magasra, még talán a sas sem röptül föl ennyire. De csak biztatták egymást.

— Ha már idáig elhoztuk, ne maradjunk szégyenben! Csak föl! Még följebb!

És végre célhoz értek. Liliom örvendve kiáltott fel:

— Itt a barlang torka! Itt kiszállok. Bemegyek és kihozom Delikét, vagy magam is ott veszek. Ti pedig, kedves pillangóim, várjatok engem estig, mert nélkületek hiába szabaditanám ki Delikét, nem tudnánk elmenekülni innen.

Leugrott kocsijáról és habozás nélkül indult befelé a barlangba. El volt tökéelve, hogy most már nem ijed meg semmitől. De ezt könnyebb volt eltökélni, mint meg is tartani.

Alig ment néhány lépésnyire, már olyan sötét volt a barlangban, hogy alig látott. De azt mégis látta, amint a legborzalmasabb szörnyalakok suhannak el mellette, mások meg rohanvást-rohannak egyenest szembe vele, mint ha el akarnák gázolni. Meg-meg-

hökkent és meg is állt Liliom, de aztán megint csak ment odább.

— Még nem bántanak. Majd meglátom, hozzám nyulnak-e? Előre!

S amint bátran előre lépett, a rémalkok meghátráltak és lassanként szétfoszlottak.

— Csak árnyalakok ezek, nem szabad tőlök megijedni.

Nem is állt meg többé s baj nélkül jutott előre, míg egyszerre ugyancsak

megakadt: egy óriási vas kapu zárta el a barlang folyosóját. Már itt megakadt a kis Liliom. Hogy birhasson ő ezzel a ropant kapuval?

— Hát ha úgy bírok vele, mint az utvesztőben azzal az ármányos sövényel?

S alig gondolta ezt, neki is indult a kapunak, mintha ez ott sem volna. Hát... csakugyan nem is volt ott semmi, az óriási kapu mint árnykép foszlott szét és Liliom tovább mehetett. De még nem jutott mesz-

szire, már ismét meghökkent. A barlang folyosója folyvást szűkült s végre olyan keskeny és alacsony lett, hogy Liliom alig fért el benne. És előtte pár lépésnyire egyszerre csak valami szörnyeteg bukkant föl, melynek a feje egészen betöltötte a barlang folyosóját. A szörnyeteg fenyegetőleg látotta a szá-

... MEGÖLELTE. (Lásd a 286. lapon.)

ját s Liliom, ha tovább megy, csak a szörnyeteg torkába mehet.

Nem csoda, ha megállt egy pillanatra. De csak egy pillanatra, mert ugyan-ekkor hangos gúny-kaczajt hallott, mely mint ha neki szólt volna.

— Talán azért kaczagnak, hogy megijedtem! No hát nem ijedek meg. Ha ennek a szörnyetegnek a torkán át vezet az ut, oda is bemegyek.

Be is ment. Azaz dehogya ment! Mikor

oda lépett, ez az árnykép is eltűnt és Liliom tágas csarnokba jutott. Nem köllött sokáig tanakodnia, jó helyen jár-e: azonnal megpillantotta Delikét, aki megkötözve feküdt néhány fonnyadt falevélen.

— Delikém, kedves Delikém! kiáltá Liliom.

Oda sietett a bús rabhoz és megölelte. (Lásd a képet a 285. lapon) Amint megérintette Delikét, rögtön lehullottak ennek bilincsei s Delike álmélkodó örömmel szólt:

— Liliom! Hogy jutottál ide? Értem jöttél?

— Persze hogy éretted! Jőjj szaporán! Most nem beszélhetünk sokat, nehogy meglepjen az a gonosz Arnyék király.

— Ó te kedves, jó Liliom . . . te meg tudnál szabadítani?

— Talán meg, csak fogózzál jól belém. Siessünk!

Nem beszéltek többet, hanem futva-futottak kifelé. Most

már nem volt semmi akadály az utban. Delike néha ijedezett ugyan és vissza akart fordulni, de Liliom erősen fogta a kezét.

— Semmi! Ne félj! Csak árnyék!

Kijutottak a barlangból. A pillangó-fogat

hűségesen ott várt a barlang torkánál. Elfértek ketten is a kis kocsin.

— Csak gyorsan, gyorsan! mondá remegve Delike. Utól ne érjen Arnyék király!

— Ne féljetek, még nincs veszély, még a nap magasan áll s csak a sötét éjszaká-

ban jár körül Arnyék király. Addig régen otthon lesztek.

És úgy történt.

A nap még nem áldozott le s már elértek haza, a kedves, boldog kertecskébe, melytől olyan régen távol voltak. A testvér-tündérekék mind össze gyűltek s nagy örömmel fogadták a megtérteket; de legnagyobb volt persze Delikének az öröme. Ugrált, tánczolt örömeiben, nem törődve azzal, hogy szárnyak helyett még most is a nagy szamárfüleket hordozza.

— Megérdemeltem, hadd emlékeztessenek botorságomra. Nevesetek rajtam, testvérekém, de bossúságatok is meg, mert

őszintén megbántam hibámat. És dicsőítétek Liliomot, kinek jósága megmentett kinek áldozat-készsége minden akadályt legyőzött és aki megmutatta, hogy az igaz szeretet hatalmasabb a gonosz árnyánál!

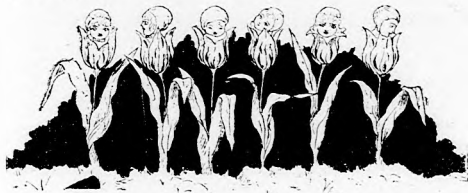

. . . UGRÁLT, TÁNCZOLT ÖRÖMÉBEN.

Százsor is megölelte, megcsókolta igaz hálával Liliomot. De neki is megbocsátottak tündér-testvérekéi, s mikor nemsokára a tündér-királynő ismét megjelent köztök, maguk kérték, szabadítsa meg Delikét gonosz kalandja kellemetlen emlékjelétől. A tündér-királynő, mivel Delike igazán megbánta hibáját, csakugyan megkegyelmezett neki s a csuf számárfület vissza varázsolta szép szárnyacskává.

Azóta ott a kertecskében Delike biztatja legjobban testvérekét, hogy szeressék a kedves jó kis Liliomot és mindenben csak rá hallgassanak. Meg is teszik és így a szelidség és szeretet uralkodása alatt olyan boldogok, amelyen csak tündérváros lakói lehetnek.

Ha oda találtak a boldog kertbe, tanuljátok el Liliomtól az áldozatkész, igaz szeretetet!

A VERSENYPÁLYÁN.

— Példázat. —

HOSSZU, nagyon hosszú volt a versenypálya s a ködös messzeségben alig látszott a célpont, melyhez a versenyzőknek el kellett jutniuk, hogy győztesek legyenek.

A pálya megnyílt, a versenyzők megindultak. Négyen voltak és mindegyik nagyon bizott magában, hogy elsőnek jut a célhoz.

De mind egyikök más-más módot eszelt ki.

Az első közülök, alig hogy megindultak, nagy tüzzel és hévvel rontott előre és mi-

hamar messzire hátra hagyta versengő társait. Diadalmasan mosolyogva nézett hátra:

— Tudom, elmegy a kedvök, hogy velem versenyezzenek! Láthatják már is, menyire előre jutottam.

De nem mult el a kedvök. Sőt mindinkább közeledtek, el is érték, s aki még imént büszkélkedett, most már búsan ballagott leghátul. Mert a kezdetben való hirtelen nagy futamodásban úgy elfogyott az ereje, hogy alig birt tovább vándorolni.

— Tudtam én, hogy nem nyeri el a pályabért, szólt magában fufangos mosollyal a második versenyző. Sokkal veszedelmesebb ez a harmadik társ, de majd kifogok rajta, akármilyen izmos.

Es fortélyosan úgy intézte a dolgot, hogy mind-untalan utjába állt a harmadiknak, majd nem felbuktatta. De ez hamar véget vetett az ármányos játéknak: hatalmas kézzel megragadta s félre dobta a fufangos társat, úgy hogy ez bukott el, sokáig föl sem birt kelni és csak sántikálva ballagott odább. Az az izmos versenytárs pedig dörögve mondá:

— Szeretném látni, ki győzhetne melletttem!

A negyedik versenyző ezalatt hol hátra maradt, hol előre jutott kissé, de mindig egyformán iparkodott. És látta már messziről, hogy a harmadik, az a hatalmas erejű, ugyancsak megakadt. Mert erős, magas vas rostéllyal volt a pálya elzárva s megkerülni nem lehetett, mély örvény tátongott jobbra-balra. Nem ijedt meg a harmadik versenyző, neki rontott a vas rudaknak, rázta, döngette, hogy rést törjön. Am a vas rudak erősebbek voltak. A hatalmas ostromlónak, amint erőlködött, orrán-szájában megeredt a vére s végül kimerülten, eszméletlenül rogyott össze.

Ekkor ért oda a negyedik.

— Baj, baj, de majd meglátjuk. Mikor indultunk, figyelmeztettek az akadályokra és megmondták a módját, miképen kell leküzdeni. Talán ennek is van módja.

Keresgélt a zsebeiben és talált egy kis acél-ráspolyt.

— Hm! Sokáig fog tartani; megpróbálom. És hozzá fogott. Egymás után reszelte szét a vas rudakat s bár bele izzadt, de végre ledőlt a gát s ő fáradtan ugyan, de eljutott a célhoz, míg társai ott heverték kidőlve a pályán.

— — — Tudjátok-e, hogy hívják ezt a versenypályát és a versenyzőket?

A pálya: az ember élete, a célpont a boldogság. S a versenyzők közül az első a türelmetlen heveskedés, a második a furfang, a harmadik a nyers erőszak... a győztes negyedik pedig a csüggedetlen kitartás.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLVII. köt. 15-dik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Debreczeni torma“

Helyesen fejtették meg: Korosy Margit, Zwiebach Ernő, ifj. Tormay Béla (részben), Paukovics testvérek, Koritschoner Margit és Iván, Velencei Tiborka, Rózsa Szeréna, ifj. Büttel Jancsi, Hirsch Berta és Zelma, Áchim Mariska (részben), Weisz Ilona, Ödön és Lipót, Boda Margit, Winkler Imre (részben; s ha nem tudsz még egyenest irni, huzzál magadnak vonalat. *F. b.*) Pritse Erzsike, Csizek Ilona, Vuskits Ilonka, Nátafalussy Béla (részben), Krausz László, Schwarz Magda és Béla, Kaiser Rózika (részben), Várady Böske (részben), Skriván Etti, Benkó Jenőke, Kozma Dicsike és Müszike, Katrenyák Mariska, Fuchs Szeréna (részben), Holczér László, Szentpétery Gyula, Witt Laczika, Löbl Paula és Irma (részben), Hegedüs Márta, Jolán és Ernő, Michalik Ilonka (részben), Vermes Margit (részben), Havas Margit (részben), Mérhay Emi és Ilonka, Fábrián testvérek, Fried Ella és Gizella, Hedry Margit, Winkler Edith és Margit, Rechnitz Marci (a levélpapíros körülnyírása kevés munkából telik s tisztességtudásra vall rá. Ezentul lesz rá gondod, ugy-e bár? *F. b.*), Gonda Lajos, Szirányi Margit, Ónodi Ferike, Máder Ida, Hedvig és Emma, Adler Stefné (részben), Lázár Piroška (részben), Beck Vilma, Velencei Tiborka (részben), Zurányi Gusztáv, Flór Annuska.

A jutalom kisorsolása szabályszerűleg megtörténvén, nyertes lett *Krausz László, Győrött*, kinek a jutalomkönyvet (*»A természet három országa«* írta *Martin*, a magyar ifjuság számára, különös tekintettel Magyarországra, átdolgozta *dr. Dulácska Géza*; harminckét táblán 262 színes ábrával s

fametszettel, színes kemény kötésben) a kiadóhivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« XLVII. köt. 14. és 15-ik számában közölt rejtvények megfejtését még beküldték: Tomcsányi Edith, Benkó Jenőke, Kozma Dicsike és Müszike, Fried Ella és Gizella, Mérhay Emi és Ilonka, Rechnitz Marci.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Bartók Elemér. Nem tudom, a villamos-vasút villamfejtő telepébe szabad-e a bejárás. Minden esetre érdemes utána járni. De ennek berendezését már csak nagyobbacska tanuló értheti meg, az is csupán úgy, ha alapos magyarázattal szolgálnak neki. A »Forgó bácsi könyvtárának« öszszes köteteit megküldetem. Angyalkát ölelem. — **Marczali Bözse.** Ha tudtam volna lakásodat, legott megküldöttem volna neked válaszomat, mely még most is előttem hever. Igazán »hever«, mert nem tudja merre forduljon. Azt adtam tudtadra benne, hogy a »Kis Lap« némi késedelemmel került sajtó alá. De ezen a héten a tudva levő napon esti 5 óraker már körül vezethetlek. Csak az nap reggelén lev. lapon tudósíts. — **Schwarz Irén.** A jelenvaló számban föllépő Palikával nagyon össze kecczant volna Aladár. De amaz már korábban jelentkezett. — **Basch Andor.** Ha annyira megtetszett néked a »Kis lantosok« című költemény, valjon elszavalnád-e nekem, ha majd, amint reményilem, nem sokára találkozzunk? — **Piláthy Mariska, Margit és Ella.** Hárman vagytok aláírva a levélben s csak egy beszél belőle hozzám. Melyőtök az, akinek közületek annyi a leczkéje s aki mégis szakít időt, hogy nekem olyan kedves sorokat írjon? — **Loránt Ella.** Kinek a megfejtése érdeklik be első, az nem csupán attól függ, közületek melyiknek gyorsabb az eszejárása, de attól is, ki mennyire lakik Budapesttől. — **Katrenyák Mariska.** Rejtett név valamely ismeretes, sőt jeles név legyen. Honnan tudja a te sok ezer olvasó társad, mi a te neved? De szerkesztve ügyesen van s a formáját fel is fogom használni. Vagy akár küldhetsz ily értelemben újat magad is. — **Benkó Jenőke.** Igen kedvesen esett szíves megemlékezésed. — **Fried Ella és Gizella.** Csak rá kell nézni s legott ki is van találva. Tudnátok tán fogasabbat is. — **Pleiningner Hilda** kéri *Vuk Mariska* címét. — **Gyémánt Ilona.** Csak néhány hét multán kerülhet olvasás alá. — *Több levélről a jövő számban.*

A »KIS LAP« minden kötetéhez díszes színnyomatu bekötési táblák kaphatók. Egy bekötési tábla ára 60 kr. A »Kis Lap«-nak fél évi folyamából telik egy kötet. Megrendelő cím: *Athenaeum könyvkiadó-hivatala, Budapest, Ferencziek-tere 3.*

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi.* Szerk. és kiadóhivatal: Budapest, Ferencziek-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület. Nyomtatja a kiadó tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.